

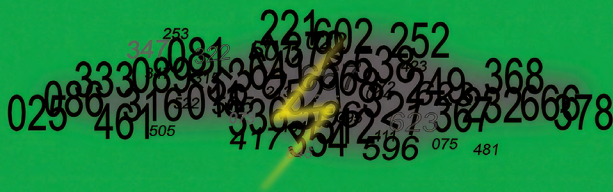
Ing. Anna CENIGOVÁ

PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO PODNIKATEĽOV

PRAKTICKÁ PRÍRUČKA, doplnená a aktualizovaná k 1.9.2024

Dvadsiate prvé vydanie

rámcová účtová osnova
postupy účtovania
účtovné súvzťažnosti
príklady účtovania

www.ceniga.sk

Držíte v ruke **dvadsiate prvé** doplnené a aktualizované **vydanie** praktickej príručky, ktorá sa medzi účtovníkmi dočkala prívlastkov „**účtovnícka kuchárka**“, či „**biblia účtovníka**“.

Dôvodom jej obľúbenosti sú **vyše päťdesiatročné skúsenosti** autorky **Ing. Anny Cenigovej**, ktoré nazbierala na postoch od účtovníčky malého družstva, až po vedúcu metodiky účtovníctva ministerstva. Vďaka tomu nielen spoznala široké spektrum problémov, s ktorými sa účtovníci stretávajú, ale hlavne dokáže **zrozumiteľne** poradiť pri ich riešení.

Ďalšou významnou črtou príručky je **komplexnosť** - uvádza **postupy** účtovania na jednotlivých účtoch **účtovej osnovy** spolu so **súvzťažnosťami** a mnohé problémy vysvetľuje na **príkladoch**.

672 strán bohatého obsahu sme zhutnili tak, aby táto príručka ozaj mohla byť stále „pri ruke“ a dobre poslúžila každej účtovníčke, každému účtovníkovi.

Vydavateľ

ISBN 978-80-973274-3-9

9 788097 327439

Predslov7

Zoznam použitých skratiek8

RÁMCOVÁ ÚČTOVÁ OSNOVA PRE PODNIKATEĽOV II

POSTUPY ÚČTOVANIA / ÚČTOVNÉ SÚVZŤAŽNOSTI 21 / 393

Úvod

Veľkostné skupiny účtovných jednotiek22 / - - -

Opatrenie MF SR č. 23054/2002-9225 / - - -

Základné ustanovenie a Všeobecné ustanovenia25 / - - -

Zásady pre členenie majetku a záväzkov35 / - - -

Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek49 / - - -

Zásady pre tvorbu a použitie rezerv52 / - - -

Účtovanie kurzových rozdielov55 / - - -

Účtovanie pri premene59 / - - -

Účtovanie predaja podniku67 / - - -

Účtovanie nepeňažných vkladov a nepeňažných príspevkov68 / - - -

Účtovanie kapitálového fondu z príspevkov69 / - - -

Účtovanie pri zrušení obchodných spoločností, družstiev
alebo štátnych podnikov s likvidáciou70 / - - -

Účtovanie v konkurze a v reštrukturalizácii73 / - - -

Účtovanie zákazkovej výroby75 / - - -

Účtovanie finančného prenájmu78 / - - -

Účtovanie o emisných kvótach80 / - - -

Účtovanie koncesie u koncesionára81 / - - -

Účtovanie výstavby nehnuteľnosti určenej na predaj83 / - - -

Účtovanie garantovanej energetickej služby85 / - - -

Osobitné ustanovenia o postupoch účtovania86 / - - -

0 - Dlhodobý majetok 87 / 406

Technické zhodnotenie89 / - - -

Spôsoby oceňovania dlhodobého majetku91 / - - -

01 - Dlhodobý nehmotný majetok93 / 406

Účtovanie dlhodobého hmotného majetku102 / - - -

02 - Dlhodobý hmotný majetok - odpisovaný106 / 411

03 - Dlhodobý hmotný majetok - neodpisovaný119 / 423

04 - Obstaranie dlhodobého majetku122 / 430

05 - Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok127 / 431

06 - Dlhodobý finančný majetok129 / 432

07, 08 - Oprávky k dlhodobému nehmotnému a hmotnému majetku ..148 / 447

09 - Opravné položky k dlhodobému majetku150 / 447

I - Zásoby, prirodzené úbytky zásob	157 / 449
11 - Materiál	164 / 449
12 - Zásoby vlastnej výroby	172 / 459
13 - Tovar	183 / 467
19 - Opravné položky k zásobám	189 / 474
Účtovanie zásob spôsobom B	- - - / 475
2 - Finančné účty	192 / 477
21 - Peniaze	192 / 477
22 - Účty v bankách	198 / 483
23 - Bežné bankové úvery	202 / 489
24 - Iné krátkodobé finančné výpomoci	203 / 491
25 - Krátkodobý finančný majetok	205 / 492
26 - Prevody medzi finančnými účtami	214 / 498
29 - Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku	215 / 498
3 - Zúčtovacie vzťahy	216 / 489
31 - Pohľadávky	223 / 489
32 - Záväzky	230 / 508
33 - Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia	238 / 517
34 - Zúčtovanie daní a dotácií	242 / 521
35 - Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu	255 / 531
36 - Záväzky voči spoločníkom a združeniu	260 / 534
37 - Iné pohľadávky a iné záväzky	265 / 537
38 - Časové rozlíšenie nákladov a výnosov	270 / 542
39 - Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie ..	279 / 546
4 - Kapitálové účty a dlhodobé záväzky	283 / 550
41 - Základné imanie a kapitálové fondy	284 / 550
42 - Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia	302 / 564
43 - Výsledok hospodárenia	306 / 566
45 - Rezervy	309 / 567
46 - Bankové úvery	312 / 569
47 - Dlhodobé záväzky	313 / 570
48 - Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka	320 / 577
49 - Fyzická osoba - podnikateľ	321 / 577
5 a 6 - Náklady a výnosy	322 / - - -
5 - Náklady	323 / 579
50 - Spotrebované nákupy	324 / 579
51 - Služby	328 / 583
52 - Osobné náklady	332 / 588

53 - Dane a poplatky	337 / 591
54 - Iné náklady na hospodársku činnosť	339 / 592
55 - Odpisy a opravné položky k dlhodobému majetku	346 / 596
56 - Finančné náklady	354 / 597
59 - Dane z príjmov a prevodové účty	359 / 601

6 - Výnosy 370 / 603

60 - Tržby za vlastné výkony a tovar	371 / 603
61 - Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	374 / 610
62 - Aktivácia	376 / 613
64 - Iné výnosy z hospodárskej činnosti	378 / 614
65 - Zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti	380 / 617
66 - Finančné výnosy	381 / 617

7 - Uzavierkové účty a podsúvahové účty 387 / 622

70 - Súvahové uzavierkové účty	- - - / 622
71 - Výsledkový uzavierkový účet	- - - / 623
75 až 79 - Podsúvahové účty	392 / 623

8 a 9 - Vnútroorganizačné účtovníctvo394 / - - -

Prechodné a záverečné ustanovenia	394 / - - -
---	-------------

ÚČTOVNÉ SÚVZŤAŽNOSTI- - - / 405

pozri vyššie - **POSTUPY ÚČTOVANIA** - čísla strán za lomítkom

PRÍKLADY ÚČTOVANIA 625

1. Účtovanie stravovania zabezpečeného zamestnávateľom pre zamestnancov	626
2. Prípady účtovania preddavkov poskytnutých a prijatých pred splnením dodávky, ak dodávateľ vyhotoví faktúru na DPH z prijatého preddavku	633
3. Vykazovanie dlhodobých pohľadávok a dlhodobých záväzkov podľa zostatkovej doby ich splatnosti ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka	636
4. Výpočet a účtovanie odloženej dane z príjmov	637
5. Účtovanie zákazkovej výroby	642
6. Účtovanie organizačnej zložky v účtovníctve zriaďovateľa	647
7. Účtovanie správy bytového domu správcom	650
8. Účtovanie správy bytového domu spoločenstvom	659
9. Postup účtovania pri prechode zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva podnikateľov	662
10. Postup účtovania nákladov a výnosov v účtovníctve správcu cudzieho majetku	665

PREDSLOV

Vážení čitatelia,

dostáva sa Vám do rúk dvadsiate prvé vydanie praktickej príručky „**PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO PODNIKATEĽOV**“, aktualizované a doplnené k 1.9.2024.

Základ publikácie tvorí Opatrenie MF SR zo 16. decembra 2002, číslo 23054/2002-92 v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie“), ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva. Opatrenie je v úplnom znení obsiahnuté v časti „Postupy účtovania“ a od ostatného textu sa odlišuje typom písma „kurzívou“. Jednotlivé ustanovenia (§§) sú prevzaté a usporiadané v príručke v poradí za sebou, avšak v niektorých prípadoch sú začlenené podľa ich vecného obsahu k príslušným syntetickým účtom rámcovej účtovej osnovy.

Opatrenie je v príručke doplnené podrobnejším výkladom obsahovej náplne jednotlivých účtov, vo vybraných prípadoch priamo z príslušných ustanovení nadväzujúcich právnych predpisov, napr. Obchodného zákonníka, Zákona o štátnom podniku, Stavebného zákona, Zákona o dani z príjmov, Zákonníka práce, z odbornej literatúry, ako aj z osobných praktických skúseností.

Publikácia obsahuje aj súvzťažné účtovanie pri všetkých účtoch rámcovej účtovej osnovy a tiež niektoré príklady účtovania. Svojím zameraním má charakter príručky - pomôcky. Verím, že bude dobrým pomocníkom pre každého, kto vedie podvojnú účtovníctvo pre podnikateľov, alebo koho zaujímajú informácie z podvojného účtovníctva.

Ďakujem za Vašu priazeň, pripomienky a námety.

Ing. Anna Cenigová
cenigova@ceniga.sk

POSTUPY ÚČTOVANIA

ÚVOD

Velkostné skupiny účtovných jednotiek

(účinnosť od 1.1.2015, zmena od 1.6.2024)

Podľa § 2 ods. 5 až 15 zákona o účtovníctve (ďalej len „zákon“) sa na účely zákona obchodná spoločnosť, družstvo, fyzická osoba - podnikateľ účtujúca v sústave podvojného účtovníctva a pozemkové spoločenstvo podľa zák. č. 97/2013 Z.z., triedia do veľkostných skupín takto:

- a) mikro účtovná jednotka,
- b) malá účtovná jednotka alebo
- c) veľká účtovná jednotka.

Do veľkostnej skupiny mikro účtovnej jednotky sa zatriedi účtovná jednotka, ktorá spĺňa aspoň dve z týchto podmienok:

- a) celková suma majetku nepresiahla 450 000 €,
- b) čistý obrat nepresiahol 900 000 €,
- c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia nepresiahol desať.

Do veľkostnej skupiny malej účtovnej jednotky sa zatriedi účtovná jednotka, ktorá spĺňa aspoň dve z týchto podmienok:

- a) celková suma majetku presiahla 450 000 €, ale nepresiahla 5 000 000 €,
- b) čistý obrat presiahol 900 000 €, ale nepresiahol 10 000 000 €,
- c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia presiahol 10 a nepresiahol 50.

Do veľkostnej skupiny veľkej účtovnej jednotky sa zatriedi účtovná jednotka, ktorá spĺňa aspoň dve z týchto podmienok:

- a) celková suma majetku presiahla 5 000 000 €,
- b) čistý obrat presiahol 10 000 000 €,
- c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia presiahol 50.

Celkovou sumou majetku sa rozumie suma zistená zo súvahy v ocenení upravenom o položky podľa § 26 ods. 3 zákona (v netto hodnote).

Čistým obratom okrem bánk a poisťovní sa na účely zákona podľa § 2 ods. 15 písm. c) zákona rozumejú výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav. Do čistého obratu sa zahŕňajú aj iné výnosy po odpočítaní zliav účtovnej jednotky, ktorej predmetom činnosti je dosahovanie iných výnosov ako sú výnosy z predaja výrobkov, tovarov a služieb.

Podľa tejto definície sa do čistého obratu zahŕňajú výnosy účtované na účtoch účtovnej skupiny 60 - Tržby za vlastné výkony a tovar. Ak ide o účtovnú jednotku, ktorá nemá výnosy z predaja výrobkov, tovarov a služieb, potom sa do čistého obratu zahŕňajú iné výnosy, ktoré dosahuje z činnosti, ktoré sú predmetom jej činnosti, napr. finančné výnosy účtované na účtoch účtovnej skupiny 66 - Finančné výnosy.

Účtovné jednotky sa zatriedia do veľkostnej skupiny na základe splnenia

podmienok podľa odsekov 6 až 8 zákona k prvému dňu účtovného obdobia, pričom sa posudzuje splnenie podmienok za dve po sebe bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia. Novovzniknutá účtovná jednotka sa zatriedi do veľkostnej skupiny na základe vlastného rozhodnutia a zostáva v tejto veľkostnej skupine aj v bezprostredne nasledujúcom účtovnom období. Účtovná jednotka, ktorá spĺňa podmienky pre mikro účtovnú jednotku, môže postupovať ako malá účtovná jednotka. Podmienky na zatriedenie do veľkostných skupín sa nevzťahujú na účtovné jednotky uvedené v § 17a a § 17b zákona a na účtovné jednotky, ktoré sú subjektom verejného záujmu podľa § 2 ods. 14 zákona.

Poznámka:

Zák. č. 105/2024 Z.z. s účinnosťou od 1.6.2024 boli zmenené hodnotové kritéria pre zatriedenie účtovnej jednotky do veľkostnej skupiny, vymedzené v § 2 ods. 6,7,8 zákona.

Účtovné jednotky, bez ohľadu na ich zatriedenie do veľkostnej skupiny, postupujú pri vedení účtovníctva podľa Opatrenia MF SR č. 23054/2002-92 v znení neskorších predpisov.

Pri zostavení individuálnej účtovnej závierky postupujú účtovné jednotky podľa príslušného opatrenia, ktoré vydáva Ministerstvo financií SR:

1. Veľké účtovné jednotky, subjekty verejného záujmu a štátne podniky postupujú podľa Opatrenia MF SR č. MF/23377/2014-74 v znení neskorších predpisov.

2. Malé účtovné jednotky a organizačné zložky zahraničných osôb zapísané v obchodnom registri postupujú podľa Opatrenia MF SR č. MF/23378/2014-74 v znení neskorších predpisov.

3. Mikro účtovné jednotky postupujú podľa Opatrenia MF SR číslo MF/15464/2013-74 v znení neskorších predpisov.

Hľadisko významnosti

Pri vedení účtovníctva a pri zostavovaní účtovnej závierky sa zohľadňuje významnosť informácie. Podľa § 17 ods. 9 zákona informácie v účtovnej závierke musia byť pre používateľa užitočné, posudzujú sa z hľadiska ich významnosti a musia byť zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé. Informácia sa považuje za významnú, ak by jej neuvedenie v účtovnej závierke alebo jej chybné uvedenie v účtovnej závierke mohlo ovplyvniť úsudok alebo rozhodovanie používateľa.

Hľadisko významnosti sa uplatňuje už pri vedení účtovníctva, napr. pri účtovaní opráv chýb minulých účtovných období, ktoré sa účtujú podľa § 5 ods. 1 Postupov účtovania pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva (ďalej len „PÚP“) na príslušných účtoch nákladov alebo výnosov bežného účtovného obdobia, ak ide o opravy nevýznamných nákladov alebo nevýznamných výnosov. Ak ide o významné opravy chýb minulých účtovných období, účtujú sa podľa § 59 ods. 13 PÚP na účtoch 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov alebo 429 - Neuhradená strata minulých rokov.

Hľadisko významnosti sa uplatňuje aj pri dodatočnom vyrubení alebo vrátení dane z príjmov za predchádzajúce roky, ktoré sa účtuje podľa § 73 ods. 3 PÚP

pri nevýznamných sumách na účte 595 - Dodatočné odvody dane z príjmov a pri významných sumách sa účtuje podľa § 59 ods. 13 PÚP na účtoch 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov alebo 429 - Neuhradená strata minulých rokov. Od 1.1.2014 podľa § 56 ods. 14 PÚP sa hľadisko významnosti čiastočne uplatňuje aj pri účtovaní na účtoch účtovej skupiny 38 - Časové rozlíšenie nákladov a výnosov.

Charakteristika významnosti informácie uvedená v zákone je vo všeobecnej polohe. Preto je potrebné, aby si účtovná jednotka vnútorným predpisom stanovila hranicu významnosti informácie ak ide o číselné údaje, a určila konkrétne číselné hodnoty, ktoré v jej podmienkach by mohli ovplyvniť úsudok alebo rozhodovanie používateľa. Hranicu významnosti informácie účtovná jednotka posudzuje vo vzťahu k hodnote majetku, veľkosti výnosov, nákladov a ich vplyvu na výsledok hospodárenia. Možno odporučiť, aby pri stanovení hladiny významnosti účtovná jednotka vychádzala z určitej východiskovej základne a hranicu určila v pomerných hodnotách, napr. v percentách. Môže si stanoviť hranicu nevýznamnosti informácie do výšky určitého percenta z východiskovej základne alebo opačne, hranicu významnosti informácie presahujúcu určité percento z východiskovej základne.

Príklad stanovenia hranice významnosti informácie v účtovnej jednotke:

Východisková základňa	Predpoklad v €	Hranica významnosti	Významná suma v €
Zisk (strata) pred zdanením	20 000	nad 5,0 %	nad 1 000
Výnosy	300 000	nad 1,0 %	nad 3 000
Náklady	280 000	nad 0,8 %	nad 2 240
Majetok (netto)	1 500 000	nad 1,0 %	nad 15 000
Vlastné imanie	600 000	nad 2,0 %	nad 12 000

Ak sa pri účtovnej závierke zistí, že skutočné hodnoty východiskovej základne sa významne zmenili oproti predpokladaným hodnotám, opraví sa účtovanie v súlade so skutočnosťou.

**Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky
zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92,
ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania
a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave
podvojného účtovníctva v znení opatrení MF SR č. 25167/2003-92,
č. MF/10069/2004-74, č. MF/26670/2005-74, č. MF/25814/2006-74,
č. MF/16317/2007-74, č. MF/23535/2008-74, č. MF/10531/2009-74,
č. MF/26312/2009-74, č. MF/15653/2010-74, č. MF/25822/2010-74,
č. MF/27262/2011-74, č. MF/17922/2013-74, č. MF/23635/2014-74,
č. MF/19930/2015-74, č. MF/14776/2017-74, č. MF/015328/2018-74,
č. MF/017028/2018-74, č. MF/011805/2020-74 a č. MF/005391/2024-74.**

Opatrenie MF SR č. 23054/2002-92 v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie“) je prevzaté a usporiadané v príručke v poradí za sebou nasledujúcich paragrafov, avšak niektoré ustanovenia sú začlenené podľa ich vecného obsahu k príslušným syntetickým účtom rámcovej účtovej osnovy.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

**§ 1
Základné ustanovenie**

(1) Týmto opatrením sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre

- a) právnické osoby, ktoré podnikajú podľa osobitných predpisov¹⁾,
- b) pre fyzické osoby podľa § 1 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona (ďalej len „fyzická osoba - podnikateľ“), ak účtujú v sústave podvojného účtovníctva,
- c) zahraničné osoby podľa § 1 ods. 1 písm. a) druhého bodu zákona.

(2) Toto opatrenie sa nevzťahuje na osoby uvedené v odseku 1, na ktoré sa vzťahuje § 17a zákona a osoby, na ktoré sa vzťahujú postupy účtovania a rámcová účtová osnova ustanovená osobitnými predpismi²⁾.

(3) Rámcová účtová osnova pre osoby uvedené v odseku 1 tvorí prílohu č. 1 k tomuto opatreniu.

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

**§ 2
Deň uskutočnenia účtovného prípadu**

(1) Dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň splnenia dodávky, platby záväzku, inkasa pohľadávky, započítania pohľadávky, postúpenia pohľadávky, prevzatia dlhu, poskytnutia a prijatia preddavku, úhrady úveru alebo pôžičky poskytnutím nového úveru alebo pôžičky, zistenia manka na majetku a záväzkoch, schodku, prebytku majetku, škody na majetku, vkladu do obchodnej spoločnosti

a družstva, pohybu majetku vo vnútri účtovnej jednotky a deň zistenia ďalších skutočností vyplývajúcich z osobitných predpisov alebo z vnútorných podmienok účtovnej jednotky, ktoré sú predmetom účtovníctva a ktoré v účtovnej jednotke nastali a účtovná jednotka má k dispozícii potrebné podklady, ktoré dokumentujú tieto skutočnosti.

(2) Pri nehnuteľnostiach obstaraných na základe zmluvy, pri ktorých sa vlastníctvo nadobúda povolením vkladu do katastra nehnuteľností³⁾ a do nadobudnutia vlastníctva nadobúdateľ nehnuteľnosť užíva, dňom uskutočnenia účtovného prípadu je deň prevzatia nehnuteľnosti nadobúdateľom; u prevádzajúceho je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň odovzdania nehnuteľnosti. Ak nebude vklad do katastra nehnuteľností povolený, účtovné zápisy sa zrušia.

(3) Pri príspevku do kapitálového fondu z príspevkov^{3a)} je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň splatenia príspevku; deň splatenia pri nepeňažnom príspevku je deň prevzatia príspevku obchodnou spoločnosťou a u akcionára alebo spoločníka je to deň odovzdania príspevku obchodnej spoločnosti (doplnené s účinnosťou od 1.1.2018).

Dňom splnenia dodávky v nadväznosti na ustanovenia § 411 až 419 Obch. zák. je obvykle deň dodania tovaru kupujúcemu a odovzdania dokladov, ktoré sa na tovar vzťahujú. Podľa § 417 Obch. zák. predávajúci je povinný odovzdať kupujúcemu doklady, ktoré sú potrebné na prevzatie a na užívanie tovaru, ako aj ďalšie doklady ustanovené v zmluve. Ak predávajúci nie je povinný podľa zmluvy dodať tovar v určitom mieste, dňom splnenia dodávky je deň odovzdania tovaru prvému dopravcovi na prepravu pre kupujúceho, ak zmluva určuje odoslanie tovaru predávajúcim a ak tovar odovzdaný dopravcovi bol dostatočne označený ako zásielka pre kupujúceho. Ak zmluva nemá ustanovenie o odoslaní tovaru predávajúcim, dňom splnenia dodávky je deň, keď predávajúci umožní kupujúcemu nakladať s tovarom v mieste, na ktorom sa strany dohodli, alebo umožní kupujúcemu nakladať s tovarom v mieste, kde má predávajúci svoje sídlo alebo miesto podnikania, prípadne bydlisko alebo organizačnú zložku, ak predávajúci jej miesto včas kupujúcemu oznámi.

Deň splnenia dodávky, resp. deň dodania tovaru alebo služby uvádza dodávateľ v dokladoch, ktoré odovzdáva kupujúcemu, napr. v dodacom liste, vo faktúre alebo v inom doklade. Ak je dodávateľ platiteľom dane z pridanej hodnoty, ktorý podľa § 72 zákona o DPH je povinný vyhotoviť faktúru, dátum dodania tovaru alebo služby je povinnou náležitosťou faktúry.

§ 2a

(1) Účtovným prípadom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, je účtovanie skutočností

a) podľa § 2 ods. 2 zákona, pri ktorých sa účtovný zápis uskutočňuje iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „závierkové účtovné prípady“),

b) podľa § 2 ods. 2 zákona týkajúcich sa ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky (ďalej len „upravujúce závierkové účtovné prípady“); upravujúcim závierkovým účtovným prípadom nie je účtovanie skutočností, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému

sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia, ak nesúvisia so stavom ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, napríklad pokles trhovej ceny cenných papierov v období medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia,

c) z dôvodu otvorenia účtovných kníh podľa § 16 ods. 10 zákona do dňa schválenia účtovnej závierky.

Doplnené ustanovenie § 2a od 1.1.2005 vymedzuje osobitné účtovné prípady, o ktorých sa účtuje ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ide o

a) závierkové účtovné prípady, pri ktorých sa účtovný zápis uskutočňuje iba ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka ako napr.

- účtovanie kurzových rozdielov podľa § 24 ods. 4 opatrenia z ocenenia majetku, záväzkov, rezerv a opravných položiek vyjadrených v cudzej mene,

- úprava zostatku dlhodobých pohľadávok a záväzkov podľa ich zostatkovej doby splatnosti v súlade s § 12 ods. 5 a § 4 ods. 1 písm. c) opatrenia, t.j. prevod časti dlhodobej pohľadávky a dlhodobého záväzku, ktorej zostatková doba splatnosti je najviac jeden rok, na osobitný analytický účet,

- úprava výsledku zo zákazky, t.j. zvýšenie alebo zníženie výnosov zo zákazkovej výroby v závislosti od stupňa dokončenia zákazky podľa § 30 ods. 12 opatrenia alebo tvorba rezervy na stratu zo zákazkovej výroby podľa § 30 ods. 13 opatrenia; pri zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj úprava výsledku podľa § 30d ods. 4 opatrenia,

- usporiadanie konečného stavu na kalkulačných účtoch I I I - Obstaranie materiálu a I 3 I - Obstaranie tovaru, ktoré pri uzatvorení účtovných kníh nemôžu vykazovať zostatok,

- zmena ocenenia majetku a záväzkov na reálnu hodnotu podľa § 27 zákona a nadväzujúcich ustanovení § 14, § 16 a § 26 opatrenia,

- účtovanie splatnej a odloženej dane z príjmov,

b) upravujúce závierkové účtovné prípady, medzi ktoré patrí účtovanie skutočností o stave a pohybe majetku a záväzkov, o nákladoch a výnosoch, ktoré účtovná jednotka zistila do dňa zostavenia účtovnej závierky týkajúcich sa ich stavu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, napr.

- účtovanie nevyfakturovaných dodávok na príslušných účtoch pohľadávok podľa § 48 ods. 3 opatrenia u dodávateľa a na účte 326 - Nevyfakturované dodávky podľa § 50 ods. 6 opatrenia u odberateľa,

- tvorba opravnej položky alebo úprava jej výšky vyplývajúca zo zásady opatrnosti podľa § 26 zákona a nadväzujúcich ustanovení § 18 ods. 9 opatrenia, napr. v prípade vyhlásenia konkurzu alebo povolenia reštrukturalizácie niektorému z odberateľov, ktoré sa uskutočnilo po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ktorým sa spravidla potvrdí, že znehodnotenie pohľadávok z obchodného styku existovalo

- už ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka,
- tvorba rezervy alebo úprava jej výšky vyplývajúca zo zásady opatrnosti podľa § 26 zákona a nadväzujúcich ustanovení § 19 ods. 6 opatrenia,
- c) účtovné prípady zaúčtované v účtovníctve po zostavení účtovnej závierky z dôvodu otvorenia účtovných kníh podľa § 16 ods. 10 zákona do dňa schválenia účtovnej závierky, ktorými sa zabezpečí pravdivý a verný obraz účtovníctva, napr.
- oprava zistených nesprávností v účtovných zápisoch (chýb),
 - úprava ocenenia majetku a záväzkov v dôsledku zistenia nových skutočností, týkajúcich sa stavu majetku a záväzkov k poslednému dňu účtovného obdobia.

Zámena veci

Osobitným účtovným prípadom je zámena veci na základe zámennej zmluvy podľa § 611 Obč. zák., podľa ktorej si zmluvné strany vymieňajú vec za vec, a to tak, že každá zo strán sa považuje ohľadne veci, ktorú výmenou dáva, za predávajúcu stranu, a ohľadne veci, ktorú výmenou prijíma, za kupujúcu stranu. Ustanovenia o kúpnej zmluve sa primerane použijú aj na zámennú zmluvu.

Postup účtovania zámeny dlhodobého majetku a zámeny zásob bol doplnený s účinnosťou od 1.1.2008 do § 21 ods. 7 a § 22 ods. 7 opatrenia.

Zákaz vzájomného započítania

Účtovná jednotka podľa § 7 ods. 5 zákona účtuje majetok a záväzky, náklady a výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazuje ich v účtovnej závierke samostatne bez ich vzájomného započítania s výnimkou niektorých prípadov upravených účtovnými zásadami pre účtovné jednotky zriadené podľa osobitných predpisov, napr. podľa zákona o Národnej banke Slovenska, zákona o kolektívnom investovaní. Vzájomné vyrovnanie (započítanie) pohľadávok a záväzkov voči tej istej fyzickej alebo právnickej osobe je formou úhrady, tzn. nejde o porušenie § 7 ods. 5 zákona, ak pred započítaním boli samostatne zaúčtované pohľadávky na príslušných účtoch pohľadávok a samostatne boli zaúčtované záväzky na príslušných účtoch záväzkov. Podľa § 364 Obch. zák. na základe dohody strán možno započítať akékoľvek vzájomné pohľadávky.

§ 3

Účtový rozvrh

(1) Účtový rozvrh obsahuje syntetické účty z rámcovej účtovej osnovy a môže obsahovať účtovnou jednotkou vytvorené syntetické účty majetku, záväzkov a vlastného imania nadväzujúce na ekonomický obsah účtovej skupiny, v rámci ktorej vytvorené syntetické účty dopĺňajú rámcovú účtovú osnovu, pričom k vytvorenému syntetickému účtu sa priradí trojmiestny číselný znak a slovné označenie.

(2) V účtovom rozvrhu sa analytické účty vytvárajú v súlade s § 4.

tantiémy priznané členom štatutárnych orgánov (§ 178 ods. 3 Obch. zák.), podiel na zisku priznaný tichému spoločníkovi alebo podielníkovi poľnohospodárskeho družstva alebo členovi pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

S účinnosťou od 1.1.2017 podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona o dani z príjmov sa daň vyberá zrážkou z príjmov plynúcich fyzickej osobe z podielu na zisku a podielu na výsledku podnikania, ktorá sa účtuje v prospech účtu 342 - Ostatné priame dane a na ťarchu účtu 379.

V mikro účtovných jednotkách sa na účtoch 378 - Iné pohľadávky a 379 - Iné záväzky účtuje o derivátoch podľa § 16 ods. 32, 33 opatrenia.

§ 56

Účty časového rozlišovania

Účtová skupina 38

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Podľa § 48 ods. 1 písm. h) opatrenia, v účtovej skupine 38 sa účtujú účtovné prípady časového rozlíšenia nákladov a výnosov na zabezpečenie nezávislosti jednotlivých účtovných období.

§ 56 opatrenia:

(1) Na účtoch účtovej skupiny 38 - Časové rozlíšenie nákladov a výnosov sa časovo rozlišujú náklady a výnosy.

(6) Časovo sa nerozlišujú, napríklad náklady na prípravu a zábeh výkonov, náklady spojené s premenou spoločností a so zmenou ich právnej formy, náklady na získanie vlastného imania, napríklad upisovanie nových akcií a iné zvyšovanie vlastného imania a s tým súvisiace náklady ako napríklad notárske poplatky a súdne poplatky, provízie maklérom, prospekt emitenta cenných papierov, náklady na školenia a semináre, náklady na marketingové a iné štúdie, náklady na prieskum trhu, náklady na získanie noriem a certifikátov, náklady na uvedenie výrobkov na trh, náklady na reštrukturalizáciu a reorganizáciu podniku alebo časti podniku, náklady na rozšírenie výroby, náklady na reklamu a propagáciu, pokuty, penále, manká a škody, ako aj ostatné náklady podobného charakteru, účtujú sa do nákladov v tom účtovnom období, v ktorom vznikli. Ak tieto služby sú vopred platené, napríklad platené nájomné reklamných plôch, vysielacieho času, inzertného priestoru, časovo sa rozlišujú.

(14) V mikro účtovných jednotkách nie je potrebné na účte časového rozlíšenia účtovať nevýznamný a stále sa opakujúci účtovný prípad, ktorý sa týka účtovania nákladov a výnosov medzi dvoma účtovnými obdobiami, pričom nejde o účtovný prípad týkajúci sa účtovania dotácií a emisných kvót. Vo veľkých účtovných jednotkách a v malých účtovných jednotkách sa náklady a výnosy časovo rozlišujú. Vo veľkých účtovných jednotkách a v malých účtovných jednotkách nie je potrebné časovo rozlišovať náklady a výnosy, ak ide o nevýznamný a stále sa opakujúci účtovný prípad

týkajúci sa časového rozlíšenia nákladov alebo výnosov posledného a prvého mesiaca účtovného obdobia. (Ods. 14 doplnený s účinnosťou od 31.12.2014).

§ 5

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

(1) Náklady a výnosy sa účtujú do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia. Opravy nevýznamných nákladov a nevýznamných výnosov minulých účtovných období sa účtujú ako účtovné prípady bežného účtovného obdobia na príslušných účtoch nákladov alebo výnosov z hospodárskej činnosti účtovnej jednotky.

Podľa § 59 ods. 13 opatrenia s účinnosťou od 1.1.2005 významné opravy chýb minulých účtovných období a rozdiely zo zmien použitých účtovných metód a účtovných zásad podľa § 7 ods. 3 zákona sa účtujú na účte 428 - Nerozdelený zisk minulých rokov alebo na účte 429 - Neuhradená strata minulých rokov.

(2) Náhrady vynaložených nákladov predchádzajúcich účtovných období sa účtujú do výnosov bežného účtovného obdobia.

(3) Náklady a výdavky, ktoré sa týkajú budúcich účtovných období, sa časovo rozlišujú ako

a) náklady budúcich období na účtoch 381 a 382,

b) výdavky budúcich období na účte 383.

(4) Výnosy a príjmy, ktoré sa týkajú budúcich účtovných období, sa časovo rozlišujú ako

a) výnosy budúcich období na účte 384,

b) príjmy budúcich období na účte 385.

(5) Kritériom na účtovanie účtovných prípadov časového rozlíšenia je skutočnosť, že je známy ich vecný obsah, suma a je určené obdobie, ktorého sa týkajú.

(6) Náklady a výnosy sa účtujú na príslušných účtoch nákladových druhov a výnosových položiek časovo rozlíšené, s výnimkou nákladových druhov, ktoré tvoria komplexné náklady budúcich období. Vznik komplexných nákladov budúcich období sa po prvotnom zaúčtovaní na príslušných účtoch nákladových druhov v účtovej triede 5 účtuje v prospech účtu 655 a na ťarchu účtu 382 a ich zúčtovanie v prospech účtu 382 a na ťarchu účtu 555.

(7) Na účty časového rozlíšenia sa vzťahuje dokladová inventúra a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť existencie časového rozlíšenia.

Účtovanie na účtoch účtovej skupiny 38 vyplýva zo zásady nezávislosti účtovných období (akruálneho princípu podvojného účtovníctva), t.j. účtovania nákladov a výnosov do toho účtovného obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia.

V nadväznosti na § 4 ods. 1 písm. g) opatrenia, s účinnosťou od 1.1.2009 pre potreby zostavenia účtovnej závierky sa položky časového rozlišovania účtované na účtoch 381 až 385 členia na analytických účtoch na dlhodobé a krátkodobé.

Časové rozlišovanie nákladov a výnosov charakterizuje nasledujúca schéma:

Druh časového rozlíšenia		Účet	Bežné obdobie	Budúce obdobie
Nákladov	Náklady budúcich období	381, 382	Výdavok	Náklad
	Výdavky budúcich období	383	Náklad	Výdavok
Výnosov	Výnosy budúcich období	384	Príjem	Výnos
	Príjmy budúcich období	385	Výnos	Príjem

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov vyjadrené v cudzej mene

Ak príjem alebo výdavok bežného účtovného obdobia, alebo budúcich účtovných období sa uskutoční v cudzej mene, účtuje sa na účtoch časového rozlíšenia v eurách aj v cudzej mene.

1. Časové rozlíšenie nákladov a výnosov budúcich období na účte 381 a 384 vyjadrené v cudzej mene

Podľa § 24 ods. 3 opatrenia, pri prepočte cudzej meny na eurá pri nákladoch a výnosoch budúcich období sa postupuje obdobne ako pri poskytnutých a prijatých preddavkoch v cudzej mene. Pri vzniku účtovného prípadu sa cudzia mena prepočíta na eurá

- a) na účte 381 - Náklady budúcich období, v cene, v akej je ocenený úbytok cudzej meny v eurách na bankovom devízovom účte alebo vo valutovej pokladnici, ak sa výdavok uskutočňuje z bankového devízového účtu alebo z pokladnice v cudzej mene; alebo sa použije referenčný výmenný kurz vyhlásený ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu v ostatných prípadoch,
- b) na účte 384 - Výnosy budúcich období, referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu, napr. pri prijatí platby na bankový devízový účet alebo v hotovosti cudzej meny.

Pri zúčtovaní nákladov budúcich období a výnosov budúcich období do nákladov alebo výnosov bežného účtovného obdobia sa na ocenenie cudzej meny v eurách použije podľa § 24 ods. 3 opatrenia kurz použitý pri vzniku nákladov budúcich období alebo výnosov budúcich období. Kurzový rozdiel zo zúčtovania nevzniká.

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa zostatok na účte 381 a 384 vyjadrený v cudzej mene neprepočítava referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB alebo NBS a o kurzových rozdieloch sa neúčtuje.

2. Časové rozlíšenie výdavkov a príjmov budúcich období na účte 383 a 385 vyjadrené v cudzej mene

Ak sa výdavok alebo príjem v budúcich obdobiach uskutoční v cudzej mene, účtuje sa v eurách aj v cudzej mene. Pri vzniku účtovného prípadu sa cudzia mena prepočíta na eurá referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu.

Pri úhrade výdavkov na účte 383 a inkase príjmov na účte 385 sa cudzia mena prepočíta na eurá obdobne ako pri úhrade obvyklých záväzkov a inkase obvyklých pohľadávok z obchodného styku. Kurzový rozdiel, ktorý vznikne z dôvodu úhrady výdavkov a inkasa príjmov sa účtuje na ťarchu účtu 563 - Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 - Kurzové zisky so súvzťažným zápisom na účte 383 alebo 385.

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa zostatok účtu 383 a 385 vyjadrený v cudzej mene, prepočíta na eurá referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB alebo NBS v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a vzniknutý rozdiel z ocenenia v eurách sa účtuje na ťarchu účtu 563 - Kurzové straty alebo v prospech účtu 663 - Kurzové zisky podľa povahy kurzového rozdielu so súvzťažným zápisom na účte 383 alebo 385.

381 - Náklady budúcich období

§ 56 opatrenia:

(2) Na účte 381 - Náklady budúcich období sa účtujú výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach, a to konkrétnych účtov v účtovej triede 5, napríklad vopred platené nájomné a predplatené.

(3) Zúčtovanie nákladov budúcich období na príslušný účet nákladov sa vykoná v účtovnom období, s ktorým časovo rozlíšené náklady vecne súvisia.

Postup účtovania nákladov budúcich období je nasledovný:

a) v bežnom účtovnom období: výdavok → 381 / 211, 321, 221

b) v budúcich obdobiach: náklad → 518, 5.. / 381

Na účte 381 sa účtujú také vopred zaplatené náklady, pri ktorých vecné plnenie nastane až v budúcom účtovnom období alebo sčasti prechádza do budúceho účtovného obdobia, pričom ich úhrada sa vyžaduje pred týmto obdobím, tzn. vopred. Najčastejšie sú to zmluvne dohodnuté služby platené vopred, napr. nájomné, poistenie majetku, paušály servisných služieb, predplatené, nájomné reklamných plôch, vysielacieho času, inzertného priestoru, náklady na získanie noriem a certifikátov, pričom suma musí byť určitá a musí byť časovo vymedzené obdobie, ktorého sa platba týka; ak nie sú splnené súčasne obidve podmienky, vzniknutý náklad nemožno časovo rozlíšiť na účte 381, ale sa účtuje do nákladov toho účtovného obdobia, v ktorom vznikol.

Na analytických účtoch sa náklady budúcich období členia na dlhodobé a krátkodobé. V prípadoch, ak sa vopred zaplatené náklady vzťahujú na obdobie dlhšie ako jeden rok, účtujú sa na samostatnom analytickom účte ako dlhodobé.

382 - Komplexné náklady budúcich období

§ 56 opatrenia:

(4) Na účte 382 - Komplexné náklady budúcich období sa účtujú náklady budúcich období, ktoré sa sledujú vo vzťahu k danému účelu.

(5) Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období sa vykoná v účtovnom období, s ktorým časovo rozlíšené náklady vecne súvisia.

Na účte 382 sa časovo rozlišujú, napr. náklady na zúrodnenie pôdy, ktoré zahŕňajú predzásobné hnojenie, vápnenie, hĺbkové kyprenie pôdy s účinkom najmenej dva roky. Vynaložené náklady na zúrodnenie pôdy po ich znížení o poskytnutú dotáciu sa časovo rozlíšia a do nákladov bežného účtovného obdobia sa zúčtujú podľa dĺžky doby účinnosti predzásobného hnojenia a vápnenia. Takéto náklady sa do nedokončenej rastlinnej výroby zahŕňajú v alikvotnej sume zúčtovanej na účet 555.

Postup účtovania komplexných nákladov budúcich období je nasledovný:

- a) v bežnom účtovnom období: výdavok → 5.. / rôzne účty (výdavky)
→ 382 / 655
- b) v budúcich obdobiach: náklad → 555 / 382

Na analytických účtoch sa komplexné náklady budúcich období členia na dlhodobé a krátkodobé.

383 - Výdavky budúcich období

§ 56 opatrenia:

(7) Na účte 383 - Výdavky budúcich období sa účtuje časové rozlíšenie nákladov bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú výdavkov v určitých budúcich obdobiach, napríklad nájomné platené pozadu.

(8) Zúčtovanie výdavkov budúcich období sa vykoná pri uskutočnení výdavku.

Postup účtovania výdavkov budúcich období je nasledovný:

- a) v bežnom účtovnom období: náklad → 5.. / 383
- b) v budúcich obdobiach: výdavok → 383 / 211, 321, 221

Okrem nájomného plateného pozadu sa na tomto účte účtujú napríklad náklady na zostavenie účtovnej závierky a daňového priznania, na overenie účtovnej závierky a výročnej správy audítorom za vykazované účtovné obdobie, ak cena služby je určitá (dohodnutá v zmluve).

Na analytických účtoch sa výdavky budúcich období členia na dlhodobé a krátkodobé.

384 - Výnosy budúcich období

§ 56 opatrenia:

(9) Na účte 384 - Výnosy budúcich období sa účtujú príjmy v bežnom účtovnom období, ktoré vecne patria do výnosov v budúcich obdobiach, napríklad nájomné prijaté vopred, sumy zaplatených paušálov vopred na zabezpečenie servisných služieb a prijaté predplatné.

(10) Zúčtovanie výnosov budúcich období sa vykoná v období, s ktorým vecne súvisia.

(11) Prijaté úhrady za vykonané preložky rozvodných zariadení podľa osobitného predpisu²⁶) sa časovo rozlišujú vo výške odpisov týchto zariadení.

(12) Na účte 384 - Výnosy budúcich období sa na účely zabezpečenia vecnej a časovej súvislosti účtujú účtovné prípady spojené s účtovaním dotácie na majetok a dotácie na úhradu nákladov podľa § 52a.

Podľa § 33 ods. 4 opatrenia od 1.1.2006 sa v prospech účtu 384 účtuje bezodplatne nadobudnutý dlhodobý nehmotný a hmotný majetok odpisovaný so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 041 alebo 042. Suma zaúčtovaná na účte 384 sa rozpúšťa do výnosov v prospech účtu 648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti vo vecnej a časovej súvislosti so zaúčtovaním odpisov rovnakým spôsobom ako pri dotáciách podľa § 52a opatrenia.

Postup účtovania výnosov budúcich období je nasledovný:

- a) v bežnom účtovnom období: príjem → 211, 221, 041, 042 a nárok na dotáciu 346, 347 / 384
- b) v budúcich obdobiach: výnos → 384 / 6..

Podľa § 52a opatrenia s účinnosťou od 1.1.2012 sa dotácie účtujú takto:

1. Nárok na dotáciu spojenú s kúpou, zhotovením alebo inou formou nadobudnutia majetku alebo technického zhodnotenia dlhodobého majetku sa účtuje na ťarchu účtu 346 - Dotácie zo štátneho rozpočtu alebo 347 - Ostatné dotácie a v prospech účtu 384 - Výnosy budúcich období. Dotácia sa postupne zúčtováva na ťarchu účtu 384 a to pri

- a) odpisovanom dlhodobom majetku so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti systematicky a racionálne počas doby použiteľnosti majetku, kedy vznikajú súvisiace náklady, napríklad pripadajúca výška nákladov na odpisy, náklady na zostatkovú hodnotu pri vyradení majetku z účtovníctva,
- b) neodpisovanom majetku, ak sa vyžaduje splnenie určitých podmienok so súvzťažným zápisom v prospech účtu 648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti počas obdobia, v ktorom vznikajú náklady na splnenie týchto povinností, napríklad dotácia na pozemok s podmienkou postavenia stavby na tomto pozemku, sa účtuje do výnosov počas doby použiteľnosti stavby v nadväznosti na jej odpisovanie,
- c) neodpisovanom majetku v prospech vecne príslušného účtu výnosov a to v účtovnom období, v ktorom je účtovaný súvisiaci náklad, napríklad spotreba majetku, zníženie stavu zásob vlastnej výroby z dôvodu predaja, náklad na vyradenie majetku z účtovníctva.

2. Dotácia na úhradu nákladov, ktorá kompenzuje konkrétne náklady spojené s činnosťou účtovnej jednotky, sa vo výške nároku účtuje na ťarchu účtu 346 alebo 347 a v prospech účtu 384 - Výnosy budúcich období. Tieto sa rozpúšťajú na ťarchu účtu 384 a v prospech vecne príslušného účtu výnosov, a to účtu 648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti alebo účtu 668 - Ostatné finančné výnosy v účtovnom období, v ktorom sa účtujú kompenzované náklady.

3. Povinnosť vrátenia dotácie sa účtuje v prospech účtu 346 - Dotácie zo štátneho rozpočtu alebo 347 - Ostatné dotácie a na ťarchu účtu 384 - Výnosy budúcich období. Ak suma vrátenia dotácie prevýši sumu výnosov budúcich období, alebo ak neexistujú výnosy budúcich období účtuje sa na ťarchu účtu 548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo 568 - Ostatné finančné náklady.

4. Zmena sumy pôvodne odhadovaného nároku na dotáciu z dôvodu jej spresnenia na základe získaných nových skutočností sa pri

- a) zníženie pôvodnej sumy nároku na dotáciu účtuje na ťarchu účtu 384 a v prospech účtu 346 alebo 347,
- b) zvýšenie pôvodnej sumy nároku na dotáciu účtuje na ťarchu účtu 346 alebo 347 a v prospech účtu 384.

5. Zmena nároku na dotáciu, ak suma zmeny prevýši sumu výnosov budúcich období, alebo ak neexistujú výnosy budúcich období, sa pri

- a) zníženie pôvodnej sumy nároku na dotáciu účtuje na ťarchu účtu 548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť alebo 568 - Ostatné finančné náklady a v prospech účtu 346 alebo 347,
- b) zvýšenie pôvodnej sumy nároku na dotáciu účtuje na ťarchu účtu 346 alebo 347 a v prospech účtu 648 - Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti alebo 668 - Ostatné finančné výnosy.

Výnosy budúcich období sa na analytických účtoch členia na dlhodobé a krátkodobé. Napr. na samostatnom analytickom účte ako dlhodobé výnosy budúcich období sa účtujú dotácie na obstaranie dlhodobého majetku. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sa časť dotácie, ktorá sa zúčtuje do výnosov bežného roka za kratšie obdobie ako 12 mesiacov sa preúčtuje na analytický účet krátkodobých výnosov budúcich období.

S účinnosťou od 1.1.2016 sa na tomto účte účtuje podľa § 52b opatrenia aj sponzorské.

Postup pri výpočte pomernej časti dotácie zúčtovanej do výnosov bežného účtovného obdobia prislúchajúcej k odpisom

Príklad č. 1: Dotácia poskytnutá na obstaranie dlhodobého hmotného majetku

1. Obstarávacia cena majetku uvedeného do užívania	(022/042)	72 695,00 €
2. Dotácia poskytnutá na obstaranie majetku	(346/384)	36 348,00 €
3. Podiel dotácie určený z obstarávacej ceny (36 348 : 72 695)		50,00%
4. Účtovné odpisy za účtovné obdobie	(551/082)	4 553,00 €
5. Zúčtovanie pomernej časti dotácie do výnosov bežného účtovného obdobia prislúchajúcej k odpisom (4 553 x 50,00%)	(384/648)	2 276,50 €

Príklad č. 2: Dotácia poskytnutá na technické zhodnotenie (rekonštrukciu) dlhodobého hmotného majetku, napr. hospodárskej budovy

1. Dokončené technické zhodnotenie (TZ) uvedené do užívania	(021/042)	180 976,00 €
2. Obstarávacia cena hosp. budovy zvýšená o TZ (415 259 + 180 976)		596 235,00 €
3. Zostatková cena hosp. budovy zvýšená o TZ (67 979 + 180 976)		248 955,00 €
4. Dotácia poskytnutá na rekonštrukciu hospodárskej budovy	(346/384)	90 488,00 €
5. Podiel dotácie určený zo zostatkovej ceny pre účely rozpúšťania dotácie prislúchajúcej k budúcim odpisom (90 488 : 248 955)		36,35%
6. Účtovné odpisy za účtovné obdobie určené z obstarávacej ceny zvýšenej o TZ, t.j. z 596 235,00 €	(551/081)	23 850,00 €
7. Zúčtovanie pomernej časti dotácie do výnosov bežného účtovného obdobia prislúchajúcej k odpisom (23 850 x 36,35%)	(384/648)	8 669,50 €

ÚČTOVNÉ SÚVZŤAŽNOSTI

ÚČTOVÁ TRIEDA 0 - DLHODOBÝ MAJETOK

Účtová skupina 01 - Dlhodobý nehmotný majetok (DNM)			
	Obsah účtovného prípadu	MD Účtovací predpis D	
	012 - Aktivované náklady na vývoj 013 - Softvér 014 - Oceniteľné práva 019 - Ostatný dlhodobý nehmotný majetok		
I. DNM obstaraný odplattým prevodom (kúпой)			
1	Poskytnutý preddavok na obstaranie DNM	051	211, 221, 231, 461
2	Faktúra dodávateľa za dodávku DNM		
	a) cena dodávky bez DPH	041	
	b) DPH na odpočítanie	343	
	c) celková suma faktúry		321
3	Zúčtovanie preddavku na základe vyfakturovanej dodávky dodávateľom (preddavok odpočítaný vo faktúre)	321	051
4	Finančné vyrovnanie rozdielu medzi fakturovanou sumou a poskytnutým preddavkom		
	a) úhrada rozdielu, ak poskytnutý preddavok je nižší	321	221
	b) inkaso rozdielu, ak poskytnutý preddavok je vyšší	221	321
5	Externé náklady súvisiace s obstaraním DNM		
	a) fakturovaná služba v cene bez DPH	041	
	b) DPH na odpočítanie	343	
	c) celková suma faktúry		321
6	Uvedenie DNM do užívania v obstarávacej cene	012, 013, 014, 019	041
7	Odpisy DNM	551	072, 073, 074, 079
II. Nehmotné výsledky vývoja a softvéru vytvorené vlastnou činnosťou pre potreby účtovnej jednotky a na obchodovanie s nimi - účtované na účtoch 012 a 013			
1	Náklady vynaložené na vývoj a na tvorbu softvéru (mzdy, zákonné sociálne poistenie, externé služby, atď.), vrátane nákladov na alternatívne riešenia	521, 524, 518, 5..	331, 336, 321, ...
2	Aktivácia nehmotných výsledkov vývoja a softvéru (vo výške vynaložených nákladov podľa vnútorného vyúčtovania)	041	623
3	Predaj prototypov, modelov, ak sú pre ďalšie riešenie vývojových prác už nepotrebné		
	a) úbytok hnuateľných predmetov z dôvodu predaja	541	041

	b) predajná cena bez DPH vyúčtovaná odberateľovi	311, 315	641
	c) DPH - daňová povinnosť	311, 315	343
4	Využitie prototypov, modelov vo vlastnej činnosti, ak sú pre ďalšie riešenie vývojových prác už nepotrebné - uvedenie majetku do užívania	02.	041
5	Uvedenie dokončených výsledkov vývojových prác a softvéru do užívania (vo vlastných nákladoch)	012, 013	041
6	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	551	072, 073
7	Prevod práva užívania k nehmotným výsledkom vývoja a softvéru za odplatu		
	a) predajná cena bez DPH		602
	b) DPH - daňová povinnosť		343
	c) celková suma faktúry	311	
8	Tržby z realizácie výrobkov, procesov vyrábaných podľa projektov aktivovaných na účte 012		
	a) predajná cena bez DPH		601, 602
	b) DPH - daňová povinnosť		343
	c) celková suma faktúry	311	
III. Nehmotné výsledky vývoja a softvéru vytvorené vlastnou činnosťou na zákazku - účtovanie zákazkovej výroby			
1	Náklady vynaložené na riešenie zákazky (mzdy, zákonné sociálne poistenie, externé služby, atď.)	521, 524, 518, 5..	331, 336, 321, ...
2	Priebežná fakturácia za vykonané práce na zákazke a DPH	311	606, 343
3	Doúčtovanie rozdielu ku dňu účtovnej závierky podľa stupňa dokončenia zákazky		
	a) ak hodnota zákazky podľa stupňa dokončenia je vyššia ako priebežná fakturácia	316	606
	b) ak hodnota zákazky podľa stupňa dokončenia je nižšia ako priebežná fakturácia	606	316
4	Vyúčtovanie dokončenej zákazky (faktúra) objednávateľovi		
	a) doúčtovaný rozdiel zmluvnej ceny zákazky bez DPH		606
	b) DPH - daňová povinnosť		343
	c) celková suma faktúry	311	
5	Zúčtovanie čistej hodnoty zákazky pri jej dokončení podľa charakteru zostatku		
	a) ak zostatok účtu je na strane Má dať	606	316
	b) ak zostatok účtu je na strane Dal	316	606

015 - Goodwill			
Vznik goodwillu pri kúpe podniku alebo jeho časti			
1	Kúpa podniku alebo jeho časti		
	a) nadobudnutý majetok ocenený v reálnej hodnote	04., 11., 2., 3..	395
	b) prevzaté záväzky ocenené v reálnej hodnote	395	2., 3., 4..
	c) záväzok voči predávajúcemu v kúpnej cene	395	372
	d) kladný rozdiel medzi kúpnou cenou a reálnou hodnotou majetku a záväzkov (goodwill)	015	395
	e) záporný rozdiel medzi kúpnou cenou a reálnou hodnotou majetku a záväzkov (záporný goodwill)	395	015
2	Uvedenie dlhodobého majetku do užívania	01., 02., 03., 06.	04.
3	Odpisy goodwillu	551	075
4	Odpisy záporného goodwillu	075	551
5	Vyradenie goodwillu z účtovníctva po jeho úplnom odpísaní	075	015
6	Vyradenie záporného goodwillu po jeho úplnom odpísaní	015	075
Vznik goodwillu pri prijatí vkladu podniku alebo jeho časti			
1	Pohľadávka za upísané vlastné imanie		
	a) pri vzniku účtovnej jednotky	353	411
	b) pri zvyšovaní základného imania účtovnej jednotky	353	419
2	Splatenie pohľadávky vkladom podniku alebo jeho časti		
	a) prevzatý majetok ocenený v reálnej hodnote	0., 1., 2., 3..	
	b) prevzaté záväzky ocenené v reálnej hodnote		2., 3., 4..
	c) splatenie pohľadávky nepeňažným vkladom podniku oceneným v uznanej hodnote vkladu		353
	d) kladný rozdiel medzi uznanou hodnotou vkladu a reálnou hodnotou prevzatého majetku a záväzkov (goodwill)	015	
	e) záporný rozdiel medzi uznanou hodnotou vkladu a reálnou hodnotou prevzatého majetku a záväzkov (záporný goodwill)		015
3	Odpisy goodwillu	551	075
4	Odpisy záporného goodwillu	075	551
5	Vyradenie goodwillu z účtovníctva po jeho úplnom odpísaní	075	015
6	Vyradenie záporného goodwillu po jeho úplnom odpísaní	015	075

IV. Ostatné účtovné prípady účtované na účtoch DNM - 012, 013, 014 a 019			
1	DNM prijatý od spoločníkov a členov ako nepeňažný vklad do základného imania		
	a) prevzatý majetok ocenený v uznanej hodnote vkladu	012, 013, 014, 019	353
	b) DPH na odpočítanie vyúčtovaná vkladateľom vkladu	343	361, 365
	c) úhrada DPH vkladateľovi vkladu	361, 365	221
2	DNM prijatý od akcionárov alebo spoločníkov ako nepeňažný príspevok do kapitálového fondu z príspevkov		
	a) prevzatý majetok ocenený v uznanej hodnote vkladu	012, 013, 014, 019	353
	b) DPH na odpočítanie vyúčtovaná vkladateľom vkladu	343	361, 365
	c) úhrada DPH vkladateľovi vkladu	361, 365	221
3	DNM nadobudnutý bezodplatne okrem ocenieľných práv (ocenený reálnou hodnotou)	041	384
4	Uvedenie nadobudnutého DNM do užívania	012, 013, 019	041
5	DNM novozistený pri inventarizácii a v účtovníctve doteraz nezachytený okrem ocenieľných práv (ocenený reálnou hodnotou)	012, 013, 019	384
6	Preradenie z osobného užívania fyzickej osoby - podnikateľa do podnikania	01.	491
Technické zhodnotenie DNM			
1	Modernizácia DNM, napr. softvéru, uskutočnená		
	a) dodávateľským spôsobom v cene bez DPH a DPH	041, 343	321
	b) vlastnou činnosťou	041	623
2	Zvýšenie ocenenia DNM o dokončené technické zhodnotenie	012, 013, 019	041
Predaj DNM, ak sa vlastnícke právo prevádza na kupujúceho			
1	Zúčtovanie zostatkovej ceny pri predaji majetku	541	072, 073, 074, 079
2	Vyradenie predaného majetku (v účtovnom ocenení)	072, 073, 074, 079	012, 013, 014, 019
3	Pohľadávka voči odberateľovi vyúčtovaná v predajnej cene bez DPH a daňová povinnosť DPH	311, 315	641, 343
Vyradenie DNM z dôvodu technického alebo morálneho zastarania			
1	Vyradenie plne odpísaného majetku (v účtovnom ocenení)	072, 073, 074, 079	012, 013, 014, 019

2	Vyradenie neodpísaného majetku		
	a) zúčtovanie zostatkovej ceny pri vyradení majetku	551	072, 073, 074, 079
	b) vyradenie majetku (v účtovnom ocenení)	072, 073, 074, 079	012, 013, 014, 019
Vyradenie DNM z dôvodu nepeňažného vkladu do ZI a nepeňažného príspevku do kapitálového fondu z príspevkov			
1	Splatenie vkladu a príspevku vo výške zostatkovej ceny vloženého majetku	367	072, 073, 074, 079
2	Vyradenie majetku (v účtovnom ocenení)	072, 073, 074, 079	012, 013, 014, 019
3	DPH z nepeňažného vkladu - daňová povinnosť	351, 355	343
4	Prijatá úhrada DPH od prijímateľa vkladu	221	351, 355
5	Rozdiel medzi uznanou hodnotou nepeňažného vkladu alebo príspevku a zostatkovou cenou vkladaneho majetku		
	a) ak uznaná hodnota vkladu je vyššia	367	668
	b) ak uznaná hodnota vkladu je nižšia	568	367
Vyradenie DNM z dôvodu darovania			
1	Zúčtovanie zostatkovej ceny pri darovaní	543	072, 073, 079
2	DPH z darovaného majetku - daňová povinnosť	543	343
3	Vyradenie majetku (v účtovnom ocenení)	072, 073, 079	012, 013, 019
Vyradenie DNM z dôvodu prevodu z podnikania do osobného užívania fyzickej osoby - podnikateľa			
1	Prevod majetku z podnikania do osobného užívania vo výške zostatkovej ceny	491	072, 073, 074, 079
2	Vyradenie majetku (v účtovnom ocenení)	072, 073, 074, 079	012, 013, 014, 019
Dlhodobý nehmotný majetok nespĺňajúci limit ocenenia			
1	Nákup nehmotného majetku, ktorý účtovná jednotka nepovažuje za DNM		
	a) fakturovaná cena bez DPH	518	321
	b) DPH na odpočítanie	343	321
2	Nákup nehmotného majetku, ktorý účtovná jednotka považuje za DNM		
	a) fakturovaná cena bez DPH	041	321
	b) DPH na odpočítanie	343	321
3	Uvedenie majetku do užívania (v obstarávacej cene)	012, 013, 014, 019	041

4	Jednorazový odpis pri uvedení majetku do užívania alebo postupné odpisovanie podľa odpisového plánu	551	072, 073, 074, 079
Úprava ocenenia DNM			
1	Zníženie ocenenia majetku o uplatnenú daň na odpočítanie pri registrácii platiteľa dane z pridanej hodnoty	343	012, 013, 014, 019
2	Zvýšenie ocenenia majetku o sumu dane odvedenej pri zrušení registrácie platiteľa dane z pridanej hodnoty	012, 013, 014, 019	343
3	Zníženie ocenenia majetku vo výške poskytnutej zľavy dodávateľom, napr. z dôvodu uznanej reklamácie	315	012, 013, 014, 019
4	Odpisy DNM po úprave ocenenia, vypočítané už z novej ceny (predtým zaúčtované odpisy sa dozadu neopravujú)	551	072, 073, 074, 079
Účtová skupina 02 - Dlhodobý hmotný majetok (DHM) - odpisovaný			
021 - Stavby 022 - Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí 025 - Pestovateľské celky trvalých porastov 026 - Základné stádo a ťažné zvieratá 029 - Ostatný dlhodobý hmotný majetok			
I. DHM obstaraný odplatným prevodom (kúpou)			
1	Poskytnutý preddavok na obstaranie DHM	052	211, 221, 231, 461
2	Faktúra dodávateľa za dodávku DHM		
	a) cena dodávky bez DPH	042	
	b) DPH na odpočítanie	343	
	c) celková suma faktúry		321
3	Zúčtovanie poskyt. preddavku na základe vyfakturovanej dodávky dodávateľom (preddavok odpočítaný vo faktúre)	321	052
4	Finančné vyrovnanie rozdielu medzi fakturovanou sumou a poskytnutým preddavkom		
	a) úhrada rozdielu, ak poskytnutý preddavok je nižší	321	221
	b) inkaso rozdielu, ak poskytnutý preddavok je vyšší	221	321
5	Externé náklady súvisiace s obstaraním DHM - faktúra dodávateľa		
	a) cena služby bez DPH, napr. doprava, montáž, provízia	042	
	b) DPH na odpočítanie	343	
	c) celková suma faktúry		321
6	Interné náklady súvisiace s obstaraním DHM, napr. doprava, montáž, uskutočnené vlastnou činnosťou	042	622
7	Uvedenie DHM do užívania v obstarávacej cene	021, 022, 025, 026, 029	042

II. Stavba zhotovená dodávateľským spôsobom			
1	Náklady na prípravu a zabezpečenie výstavby		
	a) externé náklady na prípravu a zabezpečenie výstavby, napr. prieskumné, geologické, geodetické, projektové práce vrátane variantných riešení v cene bez DPH a DPH na odpočítanie	042, 343	321
	b) zostatková cena stavebného objektu likvidovaného z dôvodu novej stavby	042	081
	c) likvidácia stavebného objektu vykonaná vlastnou činnosťou v ocenení vlastnými nákladmi	042	622
	d) odvody za trvalé odňatie pôdy, za dočasné odňatie pre zariadenie staveniska, náhrady na odstránenie ekonomickej ujmy poľnohospodárskej výroby, náhrady majetkovej ujmy vlastníkovi nehnuteľností a platby za ekologickú ujmu v súvislosti s výstavbou	042	345, 379
2	Zabezpečovacie a konzervačné práce alebo dekonzervačné práce v prípade dočasného zastavenia investície		
	a) externá dodávka prác v cene bez DPH a DPH na odpočítanie	042, 343	321
	b) práce vykonané vlastnou činnosťou	042	622
3	Náklady na pripojenie dodávky plynu, tepla a vody, náklady na preložku rozvodného zariadenia v cene bez DPH a DPH na odpočítanie	042, 343	321
4	Náklady na skúšky, ktorými zhotoviteľ preukazuje riadne vykonanie diela, v cene bez DPH a DPH na odpočítanie	042, 343	321
5	Zníženie nákladov na obstaranie DHM, ak pri skúškach vzniknú použiteľné výrobky alebo výkony	121, 122, 123	042
6	Úroky z úverov poskytnutých na financovanie DHM, ak do času uvedenia majetku do užívania sa rozhodlo, že budú tvoriť súčasť obstarávacej ceny	042	461, 221
7	Náklady na vyvolanú investíciu v súvislosti s obstaraním DHM v cene bez DPH a DPH na odpočítanie	042, 343	321
8	Dodané stavebné práce - faktúra dodávateľa		
	a) cena stavebných prác bez DPH	042	321
	b) DPH na odpočítanie	343	321
9	Uvedenie stavby do užívania v obstarávacej cene	021	042
III. DHM obstaraný kúpou v cudzej mene			
1	Preddavok poskytnutý dodávateľovi v cudzej mene sa prepočíta na eurá		
	a) v cene, v akej je ocenený úbytok cudzej meny v eurách na bankovom devízovom účte, ak sa uhrádza z bankového účtu zriadeného v cudzej mene	052	221

PRÍKLADY ÚČTOVANIA

I. Účtovanie stravovania zabezpečeného zamestnávateľom pre zamestnancov (§ 152 Zák. práce)

	Obsah účtovného prípadu	Suma €	MD	Účt. predpis D
A. Poskytovanie stravovania vo vlastnom stravovacom zariadení				
	Náklady stravovacieho zariadenia			
1	Mzdy personálu stravovacieho zariadenia	1 716,66	521, 522	331, 366
2	Zákonné zdravotné a sociálne poistenie	619,00	524	336
3	Ostatné náklady vecného charakteru (spotreba vody, energie, čistiacich prostriedkov, atď.)	307,66	5...	rôzne účty
4	Odpisy DHM stravovacieho zariadenia	170,06	551	08.
5	Odozvdanie vlastných výrobkov do kuchyne v účtovnej cene (vo vlastných nákladoch)	2 681,33	112	621
6	Spotreba surovín (vlastných a nakúpených) na výrobu jedál	5 126,66	501	112
	Pomerná časť prislúchajúcej výrobnéj réžie	236,66		
	Súčet celkových nákladov, ktoré sú podkladom pre kalkuláciu ceny jedla	8 176,70		
<p>Kvôli lepšej prehľadnosti a jednoduchosti príklad je postavený na kalkulácii ceny a účtovaní jednej stravovacej poukážky (ceny jedla), aby bolo možné lepšie prezentovať rôzne formy poskytovaného stravovania, s vyúčtovanou DPH aj bez DPH, s uplatnením § 152 Zák. práce, čo sa týka zákonného príspevku zamestnávateľa a s ohľadom na zdaňovanie poskytovaného stravovania daňou z pridanej hodnoty. Prezentované údaje sú vo väčšine zaokrúhľované, preto budú pri súčtových hodnotách vznikat' rozdiely zo zaokrúhľovania.</p>				
Kalkulácia ceny stravovacej poukážky pre zamestnancov (v €):				
	5,20	cena jedla bez DPH stanovená z celkových nákladov na výrobu jedál		
	+0,52	DPH - daňová povinnosť z ceny jedla, ak platiteľ uplatňuje odpočítanie dane pri výrobe jedál (§ 9 ods. 3 a § 22 ods. 8 zák. o DPH)		
	5,72	cena jedla vrátane DPH		
	-4,57	príspevok na stravovanie zo zákonných sociálnych nákladov podľa § 152 Zák. práce, najmenej 55% z ceny jedla a najviac 55% zo sumy stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín (8,30 € od 1.9.2024)		
	-0,65	príspevok na stravovanie zo sociálneho fondu		
	Σ 0,50	cena jedla uhrádzaná zamestnancami		
<i>Poznámka: Stravovacie poukážky vydané zamestnancom sa evidujú v operatívnej evidencii.</i>				
1	Cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred (pred použitím poukážky)	0,50	211	333

2	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien a podaných jedál			
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie - výnosy stravovacieho zariadenia v cene jedla bez DPH	5,20		
	a1) cena jedla bez DPH za odplatu uhrádzaná zamestnancami	0,45		602
	a2) DPH - daňová povinnosť	0,05		343
	a3) bezodplatná cena jedla bez DPH uhrádzaná z nákladov zamestnávateľa a zo SF	4,75		622
	a4) DPH - daňová povinnosť (§ 9 ods. 3 zák. o DPH)	0,47		343
	b) cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred alebo pozadu zrážkou z výplaty	0,50	333, 331	
	c) zákonný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zák. práce	4,57	527	
	d) príspevok na stravovanie zo sociálneho fondu	0,65	472	
3	Vydané obedy na reprezentačné účely			
	a) cena jedla bez DPH	5,20	513	622
	b) DPH - daňová povinnosť z vydaných obedov	0,52	513	343
B. Poskytovanie stravovania v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa na základe zmluvy				
B.1. Ak účtovná jednotka je platiteľom DPH				
I	Nákup stravovacích služieb od poskytovateľa stravovania			
	a) fakturovaná cena jedla bez DPH	5,20	213	
	b) DPH na odpočítanie	0,52	343	
	c) cena jedla vrátane DPH	5,72		321
Kalkulácia ceny jedla uhrádzaná zamestnancami (v €):				
	5,20	cena jedla bez DPH		
	+0,52	DPH - daňová povinnosť z ceny jedla, ak platiteľ odpočítal daň pri obstaraní		
	5,72	cena jedla vrátane DPH		
	-4,57	príspevok na stravovanie zo zákonných sociálnych nákladov podľa § 152 Zák. práce, najmenej 55% z ceny jedla a najviac 55% zo sumy stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín (8,30 € od 1.9.2024)		
	-0,65	príspevok na stravovanie zo SF		
	Σ 0,50	cena jedla uhrádzaná zamestnancami		
2	Vydané stravovacie poukážky zamestnancom vopred, pred ich použitím	5,20	335	213

3	Cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred (pred použitím stravovacej poukážky)	0,50	211	333
4	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien			
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie v cene bez DPH	5,20		335
	b) DPH - daňová povinnosť z ceny jedla bez DPH	0,52		343
	c) cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred alebo pozadu zrážkou z výplaty	0,50	333, 331	
	d) zákonný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zák. práce	4,57	527	
e) príspevok na stravovanie zo SF	0,65	472		
5	Stravovacie poukážky použité na reprezentáciu			
	a) cena stravovacej poukážky bez DPH	5,20	513	213
	b) DPH - daňová povinnosť	0,52	513	343
B.2. Ak účtovná jednotka nie je platiteľom DPH				
1	Nákup stravovacích služieb od poskytovateľa stravovania			
	a) fakturovaná cena jedla bez DPH	5,20	213	
	b) DPH	0,52	213	
	c) cena jedla vrátane DPH	5,72		321
Kalkulácia ceny jedla uhrádzaná zamestnancami (v €):				
	5,72	cena jedla vrátane DPH		
	-4,57	príspevok na stravovanie zo zákonných sociálnych nákladov podľa § 152 Zák. práce, najmenej 55% z ceny jedla a najviac 55% zo sumy stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín (8,30 € od 1.9.2024)		
	-0,65	príspevok na stravovanie zo SF		
	Σ 0,50	cena jedla uhrádzaná zamestnancami		
2	Stravovacie poukážky vydané zamestnancom vopred, pred ich použitím	5,72	335	213
3	Cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred (pred použitím stravovacej poukážky)	0,50	211	333
4	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien			
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie	5,72		335
	b) cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred alebo pozadu zrážkou z výplaty	0,50	333, 331	
	c) zákonný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zák. práce	4,57	527	

	d) príspevok na stravovanie zo SF	0,65	472	
C. Stravovanie zabezpečované prostredníctvom sprostredkovateľa stravovacích služieb				
I	Nákup stravovacích poukážok od sprostredkovateľa			
	a) cena stravovacej poukážky	5,72	213	
	b) odmena za sprostredkovanie bez DPH	0,08	518	
	c) DPH z odmeny za sprostredkovanie	0,02	343	
	d) fakturovaná suma spolu	5,82		321
Kalkulácia ceny stravovacej poukážky uhrádzaná zamestnancami (v €):				
	5,72	cena stravovacej poukážky		
	-4,57	príspevok na stravovanie zo zákonných sociálnych nákladov podľa § 152 Zák. práce, najmenej 55% z ceny jedla a najviac 55% zo sumy stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín (8,30 € od 1.9.2024)		
	-0,65	príspevok na stravovanie zo SF		
	Σ 0,50	cena stravovacej poukážky uhrádzaná zamestnancami		
2	Stravovacie poukážky vydané zamestnancom vopred, pred ich použitím	5,72	335	213
3	Cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred (pred použitím stravovacej poukážky)	0,50	211	333
4	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien			
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie	5,72		335
	b) cena jedla uhrádzaná zamestnancami vopred alebo pozadu zrážkou z výplaty	0,50	333, 331	
	c) zákonný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zák. práce	4,57	527	
	d) príspevok na stravovanie zo SF	0,65	472	
D. Poskytovanie stravovania, ak účtovná jednotka (zamestnávateľ) vlastné stravovacie zariadenie prenajme inej osobe, ktorá poskytuje stravovacie služby				
I	Prijatá faktúra za stravovacie služby poskytované zamestnancom			
	a) cena jedla bez DPH	5,20		
	b) DPH na odpočítanie	0,52		
	c) zníženie fakturovanej sumy o prijaté platby od zamestnancov za poskytnuté jedlo	-0,50		
	Suma faktúry na úhradu celkom	5,22	335	321
2	Úhrada faktúry z bankového účtu	5,22	321	221

Kalkulácia ceny jedla uhrádzaná zamestnancami (v €):				
	5,72	cena jedla vrátane DPH		
	-4,57	príspevok na stravovanie zo zákonných sociálnych nákladov podľa § 152 Zák. práce, najmenej 55% z ceny jedla a najviac 55% zo sumy stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín (8,30 € od 1.9.2024)		
	-0,65	príspevok na stravovanie zo SF		
	Σ 0,50	cena jedla uhrádzaná zamestnancami priamo stravovaciemu zariadeniu		
3	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien			
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie	5,22		335
	b) zákonný príspevok na stravovanie podľa 152 Zák. práce	4,57	527	
	c) príspevok na stravovanie zo SF	0,65	472	
4	Obedy vydané na reprezentáciu zahrnuté vo faktúre stravovacieho zariadenia			
	a) cena jedla bez DPH	5,20	513	321
	b) DPH bez nároku na odpočítanie	0,52	513	321
E. Poskytovanie stravovania, ak účtovná jednotka (zamestnávateľ) má zmluvne dohodnuté poskytovanie stravovacích služieb za úhradu vynaložených nákladov				
1	Prijatá faktúra za stravovacie služby poskytované v zmysle zmluvy, vyúčtované vo výške vynaložených nákladov (v prílohe faktúry sú položkovite vyčíslené náklady na suroviny, personálne, prevádzkové, paušálne náklady a doprava)			
	a) cena stravovacích služieb bez DPH	6,50	335	
	b) DPH na odpočítanie	0,65	343	
	c) cena spolu	7,15		321
2	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien			
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie	6,50		335
	b) DPH - daňová povinnosť	0,65		343
	c) cena jedla uhrádzaná zamestnancami zrážkou z výplaty	0,50	331	
	d) zákonný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zák. práce	4,57	527	
	e) príspevok na stravovanie zo SF	0,65	472	
	f) príspevok na stravovanie nad rámec § 152 Zák. práce	1,43	528, 42.	

F. Poskytovanie stravovania formou mrazených alebo vákuovo balených hotových jedál			
I	Nákup hotových jedál pre zamestnancov		
	a) cena hotových jedál bez DPH	6,50	335
	b) DPH na odpočítanie	0,65	343
	c) cena jedla vrátane DPH	7,15	211, 321
Kalkulácia ceny jedla uhrádzaná zamestnancami (v €):			
	6,50	cena jedla bez DPH	
	+0,65	DPH - daňová povinnosť z ceny jedla, ak platiteľ odpočítal daň pri kúpe	
	7,15	cena jedla vrátane DPH	
	-4,57	príspevok na stravovanie zo zákonných sociálnych nákladov podľa § 152 Zák. práce, najmenej 55% z ceny jedla a najviac 55% zo sumy stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín (8,30 € od 1.9.2024)	
	-0,65	príspevok na stravovanie zo SF	
	-1,43	príspevok na stravovanie nad rámec § 152 Zák. práce	
	Σ 0,50	cena jedla uhrádzaná zamestnancami	
<i>Poznámka: Vydané jedlá zamestnancom sa evidujú v operatívnej evidencii.</i>			
2	Zúčtovanie stravovania po skončení mesiaca na základe počtu odpracovaných pracovných zmien		
	a) oprávnený nárok zamestnancov na poskytnuté stravovanie	6,50	335
	b) DPH - daňová povinnosť z ceny jedla	0,65	343
	c) cena jedla uhrádzaná zamestnancami zrážkou z výplaty	0,50	331
	d) zákonný príspevok na stravovanie podľa § 152 Zák. práce	4,57	527
	e) príspevok na stravovanie zo SF	0,65	472
	f) príspevok na stravovanie nad rámec § 152 Zák. práce	1,43	528, 42.

G. Finančný príspevok na stravovanie poskytovaný podľa § 152 Zák. práce, ak stravovanie zamestnávateľ nezabezpečuje				
1	Finančný príspevok na stravovanie zamestnancov podľa § 152 Zák. práce poskytovaný vopred, ak je zahrňovaný do výplaty mzdy	4,57	527	331
2	Rozdiel medzi poskytnutým príspevkom a nárokom na príspevok podľa odpracovaných pracovných zmien, ak bol poskytnutý vyšší príspevok (mesačne alebo na konci účtovného obdobia)		331	527
3	Príspevok na stravovanie zo SF poskytovaný formou zahrnutia do výplaty mzdy	0,65	472	331
4	Úhrada finančného príspevku na stravovanie, ak je poskytovaný vopred z bankového účtu na účet zamestnanca	4,57	335	221
5	Zúčtovanie finančného príspevku po skončení mesiaca na základe odpracovaných pracovných zmien	4,57	527	335

2. Prípady účtovania preddavkov poskytnutých a prijatých pred splnením dodávky, ak dodávateľ vyhotoví faktúru na DPH z prijatého preddavku

Príklad č. 1

Odberateľ objednal dodávku napr. tovaru v cene 15 000 € bez DPH. Dodávateľ požaduje zaplatenie preddavku pred splnením dodávky v sume 12 000 €. Odberateľ požadovanú sumu uhradí na účet dodávateľa. Ak dodávateľ po obdržaní preddavku vystaví daňový doklad na DPH z prijatého preddavku, potom vo faktúre vyhotovenej na splnenú dodávku tovaru alebo službu odpočíta prijatý preddavok bez dane a daň.

Znenie faktúry na dodaný tovar bude nasledovné:

Názov a druh tovaru, služby	Cena bez DPH €	DPH		Cena spolu €
		%	€	
Dodaný tovar	15 000	20	3 000	18 000
Zníženie faktúry o sumu prijatého preddavku	-10 000	20	-2 000	-12 000
Celkom na úhradu	5 000	20	1 000	6 000

	Obsah účtovného prípadu	Suma €	MD	Účt. predpis	D
	Účtovanie na strane dodávateľa				
1	Prijatý preddavok na bankový účet	12 000	221		324
2	Daňová povinnosť z prijatého preddavku na základe vystavenej faktúry na daň z preddavku	2 000	324		343/daň. povinnosť
3	Vystavená faktúra po splnení dodávky				
	a) cena dodávky bez DPH	15 000			601, 602, 604, 6..
	b) DPH - daňová povinnosť z ceny dodávky	3 000			343/daň. povinnosť
	c) cena dodávky spolu	18 000	311		
4	Zníženie pohľadávky (faktúry) vo výške prijatého preddavku - zúčtovanie preddavku				
	a) zúčtovanie preddavku v sume bez DPH	10 000	324		
	b) DPH - zníženie daňovej povinnosti o daň zaplatenú z preddavku	2 000	343/daň. povinnosť		
	c) zníženie pohľadávky spolu	12 000			311
5	Úhrada faktúry odberateľom	6 000	221		311
	Účtovanie na strane odberateľa				
1	Poskytnutý preddavok z bankového účtu	12 000	314, 05.		221
2	DPH na odpočítanie z poskytnutého preddavku na základe faktúry vystavenej dodávateľom na daň z prijatého preddavku	2 000	343/na odpočítanie		314, 05.

Informácie o publikáciách Ing. Anny Cenigovej:

www.ceniga.sk

Ing. Anna Cenigová

Podvojný účtovníctvo podnikateľov

Praktická príručka,

doplnená a aktualizovaná k 1.9.2024

Vydavateľ:

CENIGA, S.R.O.

Rusovská cesta 11, 851 01 Bratislava

ceniga@ceniga.sk

www.ceniga.sk

Vydanie:

dvadsiate prvé - doplnené a aktualizované
august 2024

Počet strán:

672

Výtvarný návrh obálky:

Ing. Iris Bachratá

Grafická príprava :

Ing. Marian Rusňák

Tlač:

AXIMA, Ivanka pri Dunaji

MOC:

44,00 € s DPH / 40,00 € bez DPH

ISBN 978-80-973274-3-9